

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 427

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/731) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/731 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4
- Gerekçesi4

• Dışişleri Komisyonu Raporu5

• Tasarı Metni7

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin7

• Anlaşma Metni8

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

21/6/2016

Sayı: 31853594-101-1297-2578

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 13/6/2016 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Binali Yıldırım

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/731)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GEREKÇE

Ekonomi Bakanlığı tarafından, ihracatçı firmalarımızın yeni pazarlara açılmalarına yardımcı olmak amacıyla, 2003 yılı başından itibaren "Afrika Ülkeleri ile Ticari ve Ekonomik İlişkilerin Geliştirilmesi Stratejisi" uygulamaya konulmuştur. Strateji ile küçük ve orta ölçekli işletmelerimizin bölge ülkelerine açılımlarının sağlanması, Türk sanayii için hammadde ve yarı mamullerin doğrudan ve uygun fiyatlarla Afrika ülkelerinden temin edilmesi, Türkiye'nin bazı sektörlerdeki rekabet gücünü artırmak amacıyla bazı yatırımların Afrika'ya kaydırılması, bölge ülkelerine Türkiye'den teknoloji transferinin gerçekleştirilmesi ile müteahhitlik, müşavirlik ve mühendislik firmalarımızın Afrika ülkelerindeki pazar paylarının artırılması hedeflenmiştir. Bu çerçevede, Türkiye-Somali dış ticaret hacmi 2014 yılı sonunda 62,1 milyon Dolar seviyelerinde iken, bu rakam artarak 2015 yılı itibarıyla 71 milyon Dolar olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye ile Sahra Altı Afrika ülkelerinden olan Somali ile ikili ticari ve ekonomik ilişkilerin daha fazla geliştirilmesi amacıyla 22 Şubat 2016 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen Türkiye-Somali İş Forumunda "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması" imzalanmıştır.

Söz konusu Anlaşma ile iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla her türlü önlemin alınması ve karşılıklı ticari münasebetlerin teşvik edilmesi öngörülmektedir. Ayrıca, Anlaşmanın başarılı bir şekilde uygulanması, uygulamadan çıkabilecek sorunların incelenmesi ve iki ülke arasında yeni işbirliği imkânlarının belirlenmesi için Türkiye-Somali Karma Ekonomik Komisyonu kurulmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

14/10/2016

Esas No: 1/731

Karar No: 382

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 21/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan ve Başkanlıkça 27/6/2016 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilen “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 26’ncı Yasama Dönemi 13/10/2016 tarihli 33’üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Ekonomi Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Tasarı ile; iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi ile karşılıklı ticari münasebetlerin teşvik edilmesi amacıyla Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti arasında 22 Şubat 2016 tarihinde İstanbul’da imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından Anlaşmanın;

Türkiye ile Sahra Altı Afrika ülkelerinden olan Somali’yle ikili ticari ve ekonomik ilişkilerin daha da geliştirilmesi amacıyla, 22 Şubat 2016 tarihinde İstanbul’da gerçekleştirilen Türkiye-Somali İş Forumunda imzalandığı,

İki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla karşılıklı ticari ve ekonomik münasebetlerin teşvik edilmesinin hukuki zeminini hazırladığı,

Somali tarafındaki onay sürecinin devam etmekte olduğu,
ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan, İstanbul Milletvekili Haydar Ali Yıldız, Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi ve Samsun Milletvekili Hasan Basri Kurt Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Kâtip	Üye
<i>Taha Özhan</i>	<i>Hasan Basri Kurt</i>	<i>Mustafa Serdengeçti</i>
Malatya	Samsun	Aksaray

(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye	Üye	Üye
<i>Mevlüt Dudu</i>	<i>Fevzi Şanverdi</i>	<i>Serkan Topal</i>
Hatay	Hatay	Hatay
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Azmi Ekinci</i>	<i>Ravza Kavakcı Kan</i>	<i>Oğuz Kaan Salıcı</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Haydar Ali Yıldız</i>	<i>Recep Şeker</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
İstanbul	Karaman	Mardin
(Bu raporun özel sözcüsü)		
	Üye	Üye
	<i>Hasan Karal</i>	<i>Halil Özcan</i>
	Rize	Şanlıurfa

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE SOMALİ FEDERAL CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA TİCARİ VE
EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) 22 Şubat 2016 tarihinde İstanbul'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE SOMALİ FEDERAL CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA TİCARİ VE
EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- Tasarının 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Binali Yıldırım

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

N. Canikli

Başbakan Yardımcısı

Y. T. Türkeş

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. B. Sayan Kaya

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

S. Soylu

Ekonomi Bakanı

N. Zeybekci

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

F. Çelik

Kalkınma Bakanı

L. Elvan

Millî Eğitim Bakanı

İ. Yılmaz

Sağlık Bakanı V.

F. B. Sayan Kaya

Başbakan Yardımcısı

M. Şimşek

Başbakan Yardımcısı

V. Kaynak

Avrupa Birliği Bakanı

Ö. Çelik

Çevre ve Şehircilik Bakanı

M. Özhasseki

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

B. Albayrak

Gümrük ve Ticaret Bakanı

B. Tüfenkci

Kültür ve Turizm Bakanı

N. Avcı

Millî Savunma Bakanı

F. Işık

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

A. Arslan

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Özlü

Dışişleri Bakanı V.

E. Ala

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

E. Ala

Maliye Bakanı

N. Ağbal

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
SOMALİ FEDERAL CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
TİCARİ VE EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI**

GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti, (bundan böyle müştereken "Taraflar" ve münferiden "Taraf" olarak anılacaktır) eşitlik ve karşılıklı yarar temelinde,

İki ülke arasındaki dostane ilişkileri güçlendirmek ve işbirliğini geliştirmek amacıyla,

Ticari ve ekonomik işbirliğinin geliştirilmesinde ortak çıkarları göz önünde bulundurarak,

Ticari ve ekonomik işbirliğinin kendi ülkelerinin kalkınma stratejisi için temel unsur teşkil ettiğini kabul ederek,

aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır.

**MADDE I
TİCARİ VE EKONOMİK İŞBİRLİĞİ**

Taraflar, kendi iç hukuklarına ve taraf oldukları uluslararası antlaşma, sözleşme ve anlaşmalardan doğan yükümlülüklerine uygun olarak, ülkeleri arasında ticari ve ekonomik işbirliğini, uygun tedbirleri alarak teşvik etmek ve kolaylaştırmak hususundaki anlaşmışlardır.

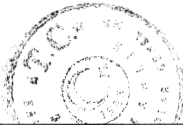
Taraflar aşağıdaki alanlarda işbirliğini teşvik edeceklerdir.

- i. Ticaret ve Yatırım
- ii. Enerji ve Doğal Kaynaklar
- iii. Tarım ve Hayvancılığın Geliştirilmesi
- iv. Eğitim ve Sağlık
- v. Balıkçılık
- vi. Bilim ve Teknoloji

**MADDE II
EN ÇOK KAYRILAN ÜLKE MUAMELESİ**

Taraflar, iki ülke arasındaki mal ihracatı ve ithalatına konu gümrük vergileri, resim ve diğer harçlara ilişkin birbirlerine En Çok Kayrılan Ülke muamelesi tanıyacaklardır.

Bu madde hükmü, serbest ticaret alanı, gümrük birliği ve diğer bölgesel anlaşmalar kapsamında üçüncü ülkelere hâlihazırda tanınan ya da gelecekte sağlanacak ayrıcalık ve avantajlar ile gelişme yolundaki ülkeler ile yapılan özel anlaşmalar ve sınır ticareti konularına uygulanmayacaktır.

MADDE III TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI

Taraflar, I. Madde altında yer alan yükümlülüklerini yerine getirmek ve ticaretin kolaylaştırılmasını sağlamak amacıyla ilgili firma ve kuruluşlarını, sergi, fuar ve diğer tanıtıcı faaliyetlere mümkün olduğu ölçüde katılmalarının yanı sıra karşılıklı işadami ziyaretleri ve ticaret heyeti programlarını teşvik edeceklerdir.

Her bir Taraf, kendi ülkesinde diğer Tarafın gerçekleştireceği ulusal sergi organizasyonlarını mümkün olduğu ölçüde kolaylaştıracaktır.

Tarafların ekonomik ve ticari işbirliğine ilişkin üzerinde mutabık kaldıkları projelerin uygulanması, iki ülkenin ilgili özel sektör kuruluşları ve/veya kamu kurumları arasında imzalanacak sözleşmeler ve/veya protokoller temelinde gerçekleştirilecektir.

MADDE IV ÖDEME USULLERİ

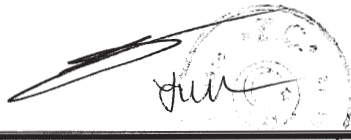
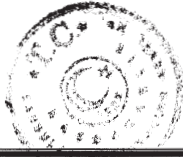
İki ülke arasında mübadele edilecek mal ve hizmetlere ilişkin tüm ödemeler, her iki ülkede yürürlükte bulunan kanunlara ve kambiyo yönetmeliklerine uygun olarak serbest konvertibiliteye sahip para birimleri üzerinden yapılacaktır.

MADDE V GEÇİCİ İTHALAT

Taraflar, yürürlükte olan ulusal mevzuatlarına uygun olarak, fuarlar, sergiler, heyetler ve seminerler gibi ticari tanıtım faaliyetlerinde kullanılmak üzere geçici olarak ithal edilen mal ve ekipmanların, ticari işlemlere tabi tutulmaması ve sergilendikten sonra tekrar ihraç edilmesi kaydıyla, gümrük vergileri, resim ve diğer harçların uygulanmayacağı konusunda mutabık kalmışlardır.

MADDE VI BİLGİ TEATİSİ

İki ülke arasında ticareti artırmak ve çeşitlendirmek ve ekonomik işbirliğini geliştirmek amacıyla yönelik olarak Taraflar, özellikle ilgili mevzuatları ve ekonomik programlarına dair bilgi teatisini kolaylaştırmayı ve hızlandırmayı ve ticari ve ekonomik işbirliğine dair kendi ülkelerinin ilgili firma ve kuruluşları arasındaki temasları teşvik etmeyi kararlaştırmışlardır.

2

**MADDE VII
KARMA EKONOMİK KOMİSYONU**

Taraflar ikili ticari ve ekonomik işbirliğinin geliştirilmesi ve kolaylaştırılması amaçlarına ulaşmak için Bakanlar düzeyinde bir Karma Ekonomik Komisyon (Komisyon) tesis etmeyi kararlaştırmıştır.

Komisyon, bu Anlaşmanın uygulanmasını denetleyecek ve karşılıklı ticareti teşvik etmek ve geliştirmek ve bu maddede belirtilen amaçlar çerçevesinde ortaya çıkabilecek zorlukların giderilmesi için önerilerde bulunacaktır.

Komisyon, dönüşümlü olarak Türkiye ve Somali'de Taraflardan birinin talebi üzerine toplanacaktır.

**MADDE VIII
ULUSLARASI YÜKÜMLÜKLÜKLER VE ULUSAL MEVZUATA UYGUNLUK**

Bu Anlaşma çerçevesinde, Taraflar arasındaki işbirliği her iki ülkede yürürlükte olan ulusal mevzuatlara uygun ve tarafların uluslararası yükümlülükleri ile uyumlu olarak gerçekleştirilecektir.

Bu Anlaşmadaki hiçbir şey, herhangi bir Tarafa, Anlaşmanın imzalandığı tarihte yürürlükte olan mevzuatını değiştirme yükümlülüğü getirecek şekilde yorumlanmayacaktır.

**MADDE IX
ANLAŞMAZLIKLARIN HALLİ**

Bu Anlaşmanın uygulanması ya da yorumlanmasından kaynaklanan anlaşmazlıklar, dostane yollarla, makul olmayan bir gecikmeye mahal vermeksizin, Tarafların yetkili idareleri arasında istişareler ve görüşmeler yoluyla çözülecektir.

**MADDE X
DEĞİŞİKLİKLER**

Bu Anlaşma tarafların karşılıklı yazılı rızalarıyla her zaman değiştirilebilir. Değişiklikler, anlaşmanın XI. Maddesinde öngörülen usule uygun şekilde yürürlüğe girer.

**MADDE XI
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ VE GEÇERLİLİK**

Bu Anlaşma, yürürlüğe girmesi için Tarafların gerekli iç yasal süreçlerinin tamamlandığına dair birbirlerine diplomatik kanallarla yaptıkları son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

Bu Anlaşma yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş (5) yıl süre ile yürürlükte kalacaktır ve bu Anlaşmanın XII. Maddesi uyarınca feshedilmediği takdirde, Anlaşmanın geçerliliği bir (1) yıllık sürelerle zimnen yenilenecektir.

**MADDE XII
ANLAŞMANIN FESHİ**

Her bir Taraf, Anlaşmayı sona erdirmeye niyetini diğer Tarafa yazılı olarak altı (6) ay önce bildirmek kaydıyla bu Anlaşmayı feshetme hakkına sahiptir.

Taraflarca aksi kararlaştırılmadığı sürece, Anlaşmanın sona ermesi bu Anlaşmanın uygulanması çerçevesinde başlatılan ve hâlihazırda devam eden proje ve programları etkilemeyecektir.

Bu Anlaşma kendi hükümetleri tarafından usulünce yetkilendirilmiş kişilerce imzalanmıştır.

Bu Anlaşma Türkçe ve İngilizce dillerinde eşit derecede geçerli iki orijinal metin halinde 22 Şubat 2016 tarihinde İstanbul'da düzenlenmiştir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

**Mustafa ELİTAŞ
EKONOMİ BAKANI**

**SOMALİ FEDERAL CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

**Abdirashid MOHAMED AHMED
TİCARET VE SANAYİ BAKANI**

